

Turélls sidste ord

Han var mere folkekær, end han selv vidste

Anmeldelse

Af Hans Holmberg

Dan Turéll har i denne sin sidste bog, der ligner de nærmest foregående og alligevel ikke, også en »gotisk gyser«:

»Rædselslagen indså han, rystende, i sin alders 47. år/at Afgrunden lå/foran ham: Alle forholdsregler til trods/havde hverdagen ubønhørligt/ indhentet ham.«

I dag ved alle ved bevidsthed, at Dan Turéll er død, og at han med nærmest morbid planmæssighed var på vej, kan med lethed læses ud af disse digte, aforismer, indfald i ordmusikalske udgaver, der signaleres i titlen »Tja-a Cha-Cha.«

En lærd ordgøgler

Dan Turéll var nok ordmester og ordgøgler i slægt med anarkister og bohemer, men han var også en meget lærd person og meget, undertiden blufærdigt ironisk sigtende, hyldende sit danske miljø. Som han kendte og elskede, især i sin egen københavnske udgave - fra Vangede til Vesterbro.

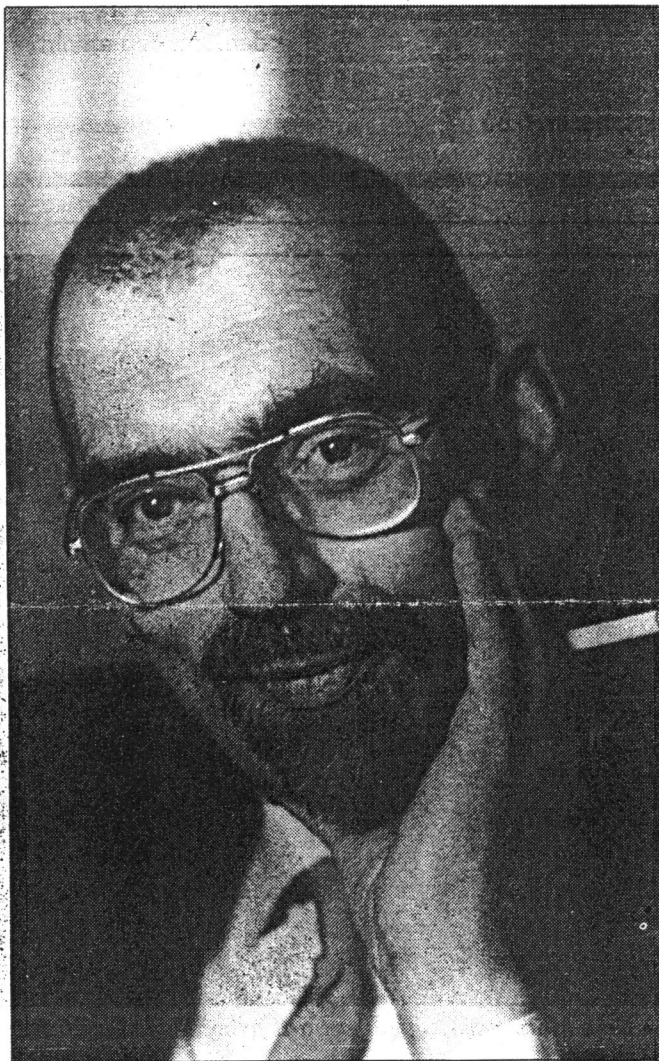
Mange af digtene eller stykkerne i denne hans sidste bog fortæller om et liv, der for ham, som de fleste, mest leves stille.

Nu hoster Far igen.
Jeg bliver så bange
når Far hoster. Det
gør Mor osse.

En almen erfaring og almindelig i ordvalget. Men altså nu - skrevet!

Og det var bl.a. dette, at Turéll bestemte ikke skyede: Det dagligdags, det fælles, og han gav det ord, som alle kunne forstå. Derfor blev han - som en slags moderne Aakjær - en stor og i sjælden grad elsket digter.

Aforistiske sætninger er der hundreder af i hele forfatter-skabet - og mange også i

Dan Turéll var nok ordmester og ordgøgler i slægt med anarkister og bohemer, men han var også en meget lærd person og meget, undertiden blufærdigt ironisk sigtende, hyldende sit danske miljø.

denne.

»Jeg ved/ hvad jeg vil«, sagde han. »Den stakkel...Aner ikke hvad/han går glip af.«

Lige til citatsamlerne

Turéll henvender sig fra side til side til citatsamlerne, ikke altid lige originalt, for der spilles og spildes, hår der skrives. Men man oplever ofte den klogskab, der ligger i arm med visdommen.

»I Den Totale Ensomheds Land/vokser Beboerforeningen/eksplosivt og konstant.«
Han ved, at »Dit Navn/er Foreløbighed.«/Dit Navn/er indtil Videre.« Du bærer med en grimasse/dit datostempel.«

Han var mediernes mand, gennem de fleste af sine år, især efter sin »Vangede Billeder« og i den journalistik, der altid skabte luft omkring for-

fatterskabet. Men han optrådte på egne og ikke på mediernes betingelser. Derfor var de mange nekrologer og andre hyldeste efter hans død også sjældent musikalske i forhold til den døde, der i sin sidste bog kan notere:

»Så ørkesløst.../Som at VRIDE vitaminer/ud af en fjernsynsskærm -«

At læse Dan Turéll i ikke mindst denne bog er det samme som at komme til at holde af størstedelen af det øvrige meget omfattende forfatter-skab. Også. Så genkendeligt - og alligevel, ofte, så nyt.

Erindringer, erfaringer, henvendelser til familie, vennerne i det københavnske, som dem fra digtningen og musikken, bliver til sætninger og strofer, der sidder. Og mange er af den slags, som en Storm P.'s, som man kan underholde andre med - og dermed i egentligste forstand løfte sig selv.

Denne bog fortæller også, at hans nedtælling som person var på vej, men at han ikke var vej væk som digter.

»Langvarig sygdom:/Tab af vægt, men/ligeså meget af/laster«. Som kilo rasler/også de bare af.«.

Det allersidste digt

Onkel Danny er ikke mere. Han var mere folkekær, end han selv vidste. Godt da for alle, at der er flere end 100 bøger at læse. Dokumenter om, fra og til tiden, en digters og en sjældent begavet journalists udsagn.

Og med geniet intakt i også »Tja-a Cha-Cha.« Med disse bogens sidste strofer:

»Virvar:/
Vi var./

Universets eneste/
Gyldne Råstof,
eneste Alkymien værdig:/
Tid.../

Tid var vi./
Virvar/

Før og Efter/
Frygtens Fødsel.«

Dan Turéll: Tja-a Cha-Cha.
Digte 1992-1993. 80 s., 168 kr.
(Borgen). Udkommer i dag.